

**Plán akvizičnej činnosti
Slovenského technického múzea
2014 – 2018**

Príloha Akvizičnej politiky Slovenského technického múzea

Tento plán je spracovaný ako príloha Akvizičnej politiky Slovenského technického múzea (STM). Jeho cieľom je definovanie priorít akvizičnej činnosti Slovenského technického múzea v krátkodobom horizonte. Stanovenie priorít akvizičnej činnosti vychádza z výsledkov neustále prebiehajúceho zhodnocovania zbierkového fondu, výsledkov vedeckovýskumnej činnosti, ako aj prezentačných zámerov múzea.

V súlade so svojím zameraním a špecializáciou STM plánuje v rokoch 2014 - 2018 nadobudnúť do spravovaného zbierkového fondu nasledovné predmety:

Hutníctvo

- v súvislosti s múzejnou dokumentáciou tendencií hutníctva 2. polovice 20. storočia systematické dopĺňanie zbierky o artefakty hutníckej výroby v období rokov 1960 - 1990

Kováčstvo

- systematické dopĺňanie zbierky o predmety umeleckého charakteru, špeciálne z oblasti drotárstva, cielenú akvizíciu zamerať na získavanie sprievodnej dokumentácie (katalógy, cenníky atď.)

Baníctvo

- doplnenie zbierky o doklady dobývacej techniky, osvetľovacej techniky, vzduchotechniky, banských dopravných zariadení typických pre hnedouhoľné bane na Slovensku, vzorky exploatacie uhoľných ložísk
- účelové doplnenie zbierky s cieľom rozšírenia banskej expozície v STM o problematiku uhoľného baníctva

Strojárstvo /vrátane podzbierky Energetika/

- systematické dopĺňanie zbierky o technické zariadenia používané pri výrobe strojárskych súčiastok, predmety prioritne z obdobia preorientácie strojárskej výroby, dokumentujúce zmenu výrobného artiklu jednotlivých strojárskych podnikov,
- unikátne technické zariadenie ložiskový reduktor TwinSpin – Spinea Prešov, Wakelov motor, hybridný motor, tepelné čerpadlo, motor na drevoplyn

Kancelárske stroje

- systematické dopĺňanie zbierky vývojového radu písacích strojov, vrátane materiálov sprievodnej dokumentácie (mechanické písacie stroje pre nevidiacich Tatrapoint Standard a Tatrapoint Adaptive, vyvíjané a vyrábané firmou ŠVEC a spol., s.r.o. Vráble od r. 1993, elektronické písacie stroje s tzv. „guľovou typovou hlavou“ a „typovým diskom“ zo 70. a 80. rokov 20. storočia)

Polygrafia

- systematické budovanie zbierky - výber potenciálnych zbierkových predmetov ako znakov tzv. čierneho remesla ako symboliky predpokladu masívneho nárastu vzdelanostnej úrovne ľudskej spoločnosti, pozornosť zamerať na dopĺňanie fragmentárnych muzeálií so vzťahom k vývoju polygrafie a polygrafického priemyslu

Elektrotechnika / vrátane podzbierok Domáca technika, Výpočtová technika/

- systematické doplnenie zbierky o predmety historickej hodnoty dokladujúce vývoj rozhlasového a televízneho vysielania
- systematické budovanie zbierky výpočtovej techniky

- osobitnú pozornosť venovať dopĺňaniu exponátov pre Sieň elektrických výbojov z oblasti silnoprúdovej elektrotechniky a elektroenergetiky

Hodinárstvo

- systematické doplnenie zbierky o základné typy vreckových a náramkových hodín (podľa období) a typické hodinárske náradie v jednotlivých obdobiach /originály aj repliky/, doplnenie dokladov typológie produktov hodinárskeho priemyslu na území Českej a Slovenskej republiky
- pozornosť venovať dokumentácii obdobia po roku 1930 v kontexte výrobcov tzv. západnej Európy (ART - DEKO, mysteriózne hodiny, fenomén trendov jedinečnosti - zvláštne, zaujímavé typy hodín)

Geodézia a kartografia

- kartografické diela súvisiace s históriou baníctva na Spiši, technika používaná pri banských meračských prácach
- účelové doplnenie zbierky v súvislosti s postupnou realizáciou expozície História baníctva na Spiši, budovanej v Multifunkčnom energetickobaníckom centre v Spišskej Novej Vsi

Fotografická a kinematografická technika

- systematické doplnenie zbierky - zariadenie a vybavenie fotoateliéru 1. polovice 20. storočia
- účelové doplnenie zbierky s cieľom renovácie časti expozície fotografickej techniky v STM-Múzeu J. M. Petzvala v Spišskej Belej v súvislosti s plánom doplnenia interaktívnych častí expozície

Doprava

- systematické budovanie zbierky dopravy s následnou prezentáciou v STM-Múzeu dopravy
- účelové dopĺňanie zbierky o motocykle, automobilové diely a súčiastky
- systematické budovanie zbierky dokumentujúcej históriu riečnej dopravy a lodnej prepravy na Slovensku

Letectvo a letecká technika

- systematické dopĺňanie zbierky originálov lietadiel, leteckých motorov, prístrojovej leteckej techniky - výber hmotných dokladov vývoja letectva po roku 1945 s následnou prezentáciou v STM-Múzeu letectva - lietadlo IL-14, L-39, originálne súčasti lietadla Me - 109 G, fragmentárne muzeálie dokumentujúce históriu kozmonautiky

Priemyselný dizajn

- systematické budovanie zbierky artefaktov viažucich sa k slovenskej dizajnerskej tvorbe v oblasti produktového dizajnu (stroje, zariadenia, prístroje, náradie, zdravotnícka technika, biela a čierna technika)

Fyzika

- ciele doplnenie zbierky o dokumenty so vzťahom k histórii náuky o elektrine (guľová trecia elektrika, valcová trecia elektrika z 1. pol. 18. stor.)
- sústreďovanie hmotných dokumentov vývoja v oblasti nanotechnológií s cieľom využitia v rámci plánovaných prezentačných aktivít STM zameraných na súčasné trendy fyziky

Chémia

- systematické dopĺňanie zbierky o doklady vývoja chemického priemyslu na Slovensku - doklady histórie a vývoja základnej chémie, gumárenského priemyslu, spracovania celulózy a

výroby papiera, farmaceutického a kozmetického priemyslu, výroby skla, petrochemického priemyslu, výroby hnojív, pesticídov, insekticídov, farieb a lakov, z oblasti silikátového priemyslu, tehliarstva, skla, umelých vlákien a pod.

Astronómia

- cielené dopĺňanie zbierky o historickú techniku, najmä z obdobia 19. storočia
- dopĺňanie prístrojovej techniky používanej pri astronomických pozorovaniach, meraniach a zariadenia používané pri demonštráciách astronomických javov (slnečný teleskop, ZKP 1 - prvé planetárium prevádzkované v období 70. - 80. r. 20. stor. na Slovensku, armilárne sféry, sextanty, hviezdne glóbusy, slnečné hodiny /príp. repliky/, hodiny astronomické)

V Košiciach, 18. 11. 2013

Navrhuje: Mgr. Zuzana Šullová
námestník GR STM
pre odbornú činnosť

Schválil: Ing. Eugen Labanič
generálny riaditeľ